

Perinnemuurin tykit pääsivät ehostettuina takaisin paikoilleen

Kasarmintorilla Perinnemuuria reunustavat kenttätykit entisöitiin onnistuneesti syksyn aikana.

Yhteistyössä olivat mukana muun muassa Timo Linde, Timo Karhu ja Raimo Latvala. Kuva: Tomi Kosonen

Kasarmintorilla sijaitseva Perinnemuuri on valtakunnallisesti ainutlaatuinen Suomen sotilashistoriaan liittyvä muistomerkki, jota reunustavat venäläisvalmisteiset kenttätykit vuodelta 1878.

Tykkit symboloivat niitä tykkejä, jotka vaasalaiset suojeluskuntajoukot valtasivat venäläisiltä sotilailta Vapaussodan ensimmäisenä päivänä, varhain Tammisunnuntain jälkeisenä maanantaiaamuna 28.1.1918.

Perinnemuuri tykkeineen on perustettu vuonna 1976. Tykkien kunto oli pidemmän aikaa erityisesti vapaaehtoisen maanpuolustusväen huolena.

– Tykit sijoitettiin aikanaan nupukivistä tehtyjen alustapetien päälle. Tykkien painon vuoksi pedit painuivat vuosikymmenien kuluessa maahan, ja pyörien puuosat altistuivat kosteudelle ja lahottaville aineksille, kertoo Pohjanmaan Maanpuolustuskillan puheenjohtaja Ilkka Virtanen.

Tammesta valmistetut pyörien kehät olivat lahoamisen seurauksena alaosiltaan murtuneet ja osin hävinneet kokonaan. Kesään 2017 tultaessa osa pyöristä oli jo romahtamisvaarassa.

Pohjanmaan Maanpuolustuskilta, jonka keskeisiin tehtäviin kuuluu maanpuolustuksen ja sotaveteraanien perinnön vaaliminen, päätti ryhtyä vapaaehtoisen maanpuolustustyön kautta erityistoimenpiteisiin perinnetykkien saattamiseksi kuntoon.

– Ajatuksena oli, että Vaasan kaupunki huolehtisi alustapetien asianmukaisesta uusimisesta, ja vapaaehtoisvoimin huolehdittaisiin tykkipyörien kunnostamisesta. Neuvottelut johtivat hyvään tulokseen, ja projekti käynnistyi 6. syyskuuta, jolloin tykit otettiin pois paikoiltaan ja pyörät irrotettiin.

Pyörät otti haltuunsa isokyröläinen Lehmäjoen Puutyö, ja kaupungin viheryksikkö valmisti tykeille Perinnemuurin reunamille tukevat, nupukivistä tehdyt alustapedit.

– Pyörien maalaustöihin osallistui kaksi vaasalaista talkooryhmää, ja oikeat värit varmistettiin Militaria-museosta Hämeenlinnasta. Myös vaasalaiset reserviupseerit kytkeytyivät mukaan projektiin, ja Veljekset Gröndahlin säätiö vastasi tarvittavasta rahoituksesta. Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Mika Piironen antoi asiantuntija-apua eri vaiheissa.

Projekti sai päätösilauksensa marraskuun lopussa, kun kunnostetut pyörät asennettiin takaisin tykkeihin ja tykit saatettiin uusille alustoilleen.

Perinnemuuri-kokonaisuuteen olennaisesti kuuluvien tykkien onnistunutta entisöintiä juhlistettiin Talvisodan alkamisen muistopäivänä 30. marraskuuta.

– Kuntoon saatetulla, itsenäisyytemme alkuun liittyvällä muistomerkillä voidaan kunnioittaa maamme satavuotista itsenäisyyttä. Se kunnioittaa myös itsenäisyyden säilymiseen ratkaisevasti vaikuttaneiden sotaveteraanien ja yleisen

maanpuolustustahdon perinteitä, Virtanen toteaa.

Raija Koivisto